

GWIAZDA WIELKOPOLSKI

Rok VIII Wyd. A B Poznań, niedziela, poniedziałek 3/4 VIII 1952 r. Nr 184 (2618)

Pełny tekst
Ordynacji Wyborczej
do Sejmu Polskiej
Rzeczypospolitej
Ludowej
podajemy
wewnątrz numeru

Oparta na zasadach prawdziwie demokratycznych Ordynacja Wyborcza do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej uchwalona na 108 posiedzeniu Sejmu Ust. R. P.

WARSZAWA (PAP).

108 posiedzenie Sejmu Ustawodawczego w dniu 1 sierpnia 1952 r. wznowił Marszałek Kowalski, udzielając głosu w toku dalszej debaty nad projektem ustawy — ordynacja wyborcza do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — pos. Jaszczukowej (SD).

Na wstępie mówcy podkreśla, że jednym z mierników, czy ordynacja wyborcza została oparta na zasadach prawdziwie demokratycznych jest zagadnienie praw wyborczych dla kobiet.

Posłanka Jaszczukowa wskazuje, że prawodawstwo ustrojowe państw kapitalistycznych, starając się zawsze o możliwie największe ograniczenie nie tylko faktyczne, ale w miarę możliwości i formalne jak najszerszych mas społeczeństwa w interesie klasowym burżuazji pozbawiło kobietę i pozbawia jeszcze w wielu krajach nawet tych pozorów demokratycznych uprawnień, jakie musiano uznać w konstytucjach.

Wszystkie fikcje burżuazyjnej demokracji — mówi pos. Jaszczukowa — znajdują jaskrawe przeciwieństwo w pierwszym państwie socjalistycznym — Związku Radzieckim. W Radzie Najwyższej ZSRR i Radach Republik Związanych coraz więcej miejsc otrzymują deputowane. Wybory 1950 r. do Rady Najwyższej wprowadziły 280 kobiet.

W Polsce przedwrześniowej chociaż konstytucja marcowa formalnie stanęła na platformie równouprawnienia obu płci, to jednak faktycznie udział kobiet w życiu politycznym był znikomym.

Smutnej pamięci czasy raz na zawsze odrzucił od siebie naród polski — oświadcza pos. Jaszczukowa.

Kobiety polskie, otrzymując równe z mężczyzn prawa wybierania i wybieralności do Sejmu wiedzą, że prawa te nie są tylko czczym stwierdzeniem, ale wypływają z faktu coraz szerszego udziału kobiety w życiu politycznym, gospodarczym, społecznym.

Idąc do urn wyborczych będą wiedziały, że ich głos nie tylko wybiera posłów, ale jest wyrazem świadomości, że wybór najwyższego organu władzy ludowej staje się jednocześnie wyborem drogi ku szczęśliwej pokojowej przyszłości.

Pos. Kłosiewicz (PZPR) podkreśla, że ordynacja wyborcza przepojona głęboko demokratycznymi zasadami, zapewnia pełną gwarancję swobodnego, najpełniejszego wyrażania woli przez lud pracujący w wyborach do Sejmu, zapewnia najczynniejszy udział ludu pracującego w powołaniu najwyższego organu władzy państwowej.

Gwarancja dalszego umocnienia władzy ludowej

W projekcie ordynacji wyborczej związki zawodowe widzą gwarancję najszerszego udziału i najwyższej aktywności mas ludowych w decydowaniu o składzie i o bliżu najwyższego organu władzy ludowej — jaki stanowiąc będzie Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, widzą one w tym projekcie zabezpieczenie wysuwania do Sejmu najlepszych synów klasy robotniczej, najlepszych przedstawicieli narodu polskiego, ludzi związanych z masami ludowymi, wierzących interesom narodu, gotowych służyć wiernie i ofiarnie sprawie rozkwitu naszego kraju, umocnieniu niepodległości naszej Ojczyzny.

W żadnym sejmie w Polsce przedwrześniowej klasa robotnicza nie miała właściwego przedstawicielstwa.

Dziś w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej system wyborczy jest tak pomyślany, aby przez udostępnienie udziału w wyborach najszerzej masie ludu pracującego zabezpieczyć umocnienie jego władzy i dalszą demokratyzację naszego państwa ludowego.

Omawiając następnie przepisy dotyczące frekwencji wyborczej, odpowiedzialności posłów przed wyborcami oraz prawo odwoływania posłów przez wyborców — mówi pos. Jaszczukowa, że dają one pełną, realną gwarancję, iż postawie rzeczywistości wyrażać będą wolę większości

ludności, gwarancje, której nie ma i nie może być w ordynacji wyborczej żadnego kraju kapitalistycznego.

Następnie przemawia pos. Maślanka (ZSL).

Aby pokazać, jak diametralnie różna jest treść nowej ordynacji wyborczej i praktyk okresu rządów obywatelskich — kapitalistycznych, mówca przytacza przykład z wyborów 1930 r. W okręgu wyborczym Siedlce, Węgrów, Sokołów Podlaski, lewica chłopska, zgłaszając swego kandydata na posła zebrała pod zgłoszeniem 180 podpisów uwiarygodnionych, chociaż ordynacja wyborcza przewidywała tylko 60 podpisów bez poświadczania. Mimo to lista została bez jakiegokolwiek uzasadnienia unieważniona, a policja granatowa pod groźbą rozmaitych kar zmuszała wyborców do wycofania podpisów.

W zakończeniu przemówienia pos. Maślanka oświadcza:

O taką ordynację wyborczą, jakiej projekt przedłożono pod obrady Sejmu, walczyły najbardziej radykalne i postępowe odłamy ruchu robotniczego i ludowego.

Przemawiając następnie pos. Frankowski (Klub Kat. Społ.) dłużej zatrzymuje się nad art. 33 projektu ordynacji i stwierdza:

W Polsce Ludowej duża część społeczeństwa zrzesza się w masowych organiza-

cjach. Są tam zarówno ludzie partyjni jak i bezpartyjni, wierzący jak i niewierzący. Stąd też wielka odpowiedzialność spoczywa na tych organizacjach za dobór właściwych kandydatów. Winni oni reprezentować wszystko to, co w naszym narodzie najbardziej wartościowe, winni oni być przekrojem całego społeczeństwa.

Przechodząc następnie do omówienia udziału Klubu Katolicko - Społecznego w pracach Sejmu Ustawodawczego pos. Frankowski podkreśla, że działalność ta wpływała z przekonania, że niezależnie od takich czy innych różnic światopoglądowych obowiązkiem historycznym naszego pokolenia jest budować wspólnie wielkość i szczęście naszej Ojczyzny, jest utrzymać jedność w sprawach, które mają najwyższe znaczenie dla rozwoju narodu i jego przyszłości.

Krzepnie jedność moralno-polityczna narodu polskiego

Pos. Kołodziejski (bezpartyjny) przeciwstawia na wstępie przemówienia międzywojenne systemy wyborcze i ordynacje — obecnej ordynacji.

Mówiąc o wielkich zwycięstwach ekonomicznych i politycznych narodu polskiego, pos. Kołodziejski oświadcza, że nigdy w historii naszego narodu nie istniało takie podłoże społeczno-gospodarcze i takie warunki dla tworzenia jedności moralno-politycznej narodu.

Przytaczając dane liczbowe ze składu sejmu w okresie rządów sanacji mówca oświadcza, że struktura socjalna ówczesnego sejmu wprost urągała strukturze społecznej narodu, powszechności i równości wyborów.

Wskazując z kolei na to, iż nasza ordynacja wyborcza zapewnia organizacjom zgłaszanie kandydatów zarówno z własnej inicjatywy, jak również spośród osób wysuniętych na zebraniach pracowników w zakładach pracy, na zebraniach gromadzkich itp., pos. Kołodziejski oświadcza: powołanie wszystkich obywateli do wysuwania kandydatów — to jest to wielkie novum państw socjalistycznych lub do socjalizmu idących.

Mówca podkreśla, że zasada ta jest ważna specjalnie dla bezpartyjnych, którzy w systemie rządów burżuazyjnych musieli albo głosować na kandydatów wystawionych przez obce im, często nieznanne bliżej partii polityczne, albo wstrzymać się od głosowania.

Nadchodzące wybory, których ordynację dziś uchwalamy — oświadczył kończąc przemówienie pos. Kołodziejski — będą doniosłym, radosnym wydarzeniem w życiu naszego narodu, będą jego wielkim aktem tworczym.

W głosowaniu Sejm Ustawodawczy ustawę — ordynacja do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — jednomyślnie uchwalił wraz z

Z tego źródła — mówi pos. Frankowski — płynęła nasza postawa wobec tak zasadniczych aktów, jak plan 3-letni, jak plan 6-letni, jak wreszcie ostatnio wobec Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Z tego też źródła płynęła nasza postawa wobec nowej fali rewizjonizmu niemieckiego, godzącego w całość i nierozwlanność Ziemi Zachodnich z macierzą. Z tego też źródła płynęła nasza postawa wobec tych Polaków na emigracji, którzy chcieliby pertraktować z Adenauerem, jak również wobec tych, którzy będąc w kraju chcieliby zakłócać nasz pokój wewnętrzny, dezorganizować nasze życie gospodarcze i opóźniać tempo naszego rozwoju.

Kończąc pos. Frankowski oświadcza, że klub jego głosować będzie za przedłożonym projektem ustawy.

poprawkami komisji oraz poprawką zgłoszoną przez pos. Nagórskiego.

WYŚCIE Z HELSINK

Antkiewicz i Chychła w finale

W piątek przed południem rozegrano półfinałowe spotkania bokserskie w pierwszych 5 wagach. Nasz reprezentant w wadze lekkiej Antkiewicz zakwalifikował się do finału po zwycięstwie nad Rumunem Fiatem. Walka trwała krótko. Już w pierwszej rundzie Fiat doznał kontuzji ręki i poddał się. Polak spotka się w finale z Wiochem Bolognesti.

Wieczorem walczył drugi nasz reprezentant — Chychła który zmierzył się w półfinale z Niemcem — Heidemannem. Chychła stoczył ze swym przeciwnikiem równorzędną walkę, a o zwycięstwie zdecydowała druga runda, w której Polak wycelował. Chychła walczyć będzie w finale z zawodnikiem radzieckim Szczerbakowem.

Wyniki walk: musza: Basel (Niemcy zach.) pokonał Bułakowa (ZSRR); Brooks (USA) wygrał z Toweelem (Pld. Afr.); kogucia: Mc Nally (Irl.) zwyciężył Kanga (Korea); Hamalainen (Fin.) wypunktował Garbuzowa (ZSRR); piórkowa: Zachara (CSR) pokonał Leischinga (Pld. Afr.); Caprari (Wł.) wygrał z Ventaja (Fr.); lekka: Antkiewicz (Polska) wygrał z Fiatem (Rum.); Bo-

Depesza Marszałka Polski Konstantego Rokossowskiego

do głównodowodzącego
Chińskiej Armii Ludowej

Do
Głównodowodzącego
Chińskiej Armii Ludowo-Wyzwoleńczej
Towarzysza Czu-Teh!

W dniu święta bratniej Chińskiej Armii Ludowo-Wyzwoleńczej w imieniu żołnierzy wojska polskiego i swoim własnym, zasylam Wam i w Waszej osobie bohaterskim żołnierzom chińskim najserdeczniejsze pozdrowienia.

Powstała 25 lat temu Chińska Armia Ludowo-Wyzwoleńcza przeszła pod kierownictwem Komunistycznej Partii Chin i towarzysza Mao Tse-tunga wspaniały szlak bojowy, walcząc o narodowe i społeczne wyzwolenie wielkiego narodu chińskiego.

W tej walce wzorem dla Chińskiej Armii Ludowo-Wyzwoleńczej była niezwyciężona Armia Radziecka.

Dziś Chińska Armia Ludowo-Wyzwoleńcza, związana braterstwem broni i idei z potężną Armią Radziecką i armiami państw demokracji ludowej, broni pokoju i niepodległości swojej ojczyzny przed zakusami amerykańskich imperialistów.

Proszę przyjąć życzenia dalszych sukcesów w umocnieniu siły bojowej Chińskiej Armii Ludowo-Wyzwoleńczej.

Minister Obrony Narodowej
(—) Konstanty Rokossowski
Marszałek Polski

Olśniewa nas praca budowniczych Warszawy

Architekci i urbanisci 22 krajów
o wrażeniach z pobytu w Polsce

WARSZAWA (PAP)

W związku z otwarciem Marszałkowskiej Dzielnicy Mieszkaniowej przybyła do Polski na zaproszenie Stowarzyszenia Architektów Polskich 48-osobowa wycieczka architektów i urbanistów 22 krajów. W wycieczce uczestniczą goście z Austrii, Belgii, Brazylii, W. Brytanii, Bułgarii, Chile, Czechosłowacji, Danii, Francji, Holandii, Iranu, Korei, Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Niemiec zachodnich, Norwegii, Rumunii, Stanów Zjednoczonych, Szwecji, Syrii, Węgier, Włoch oraz ze Związku Radzieckiego.

Po tygodniowym pobycie w Polsce i po zapoznaniu się z odbudową zniszczonej wojennych oraz z rozbudową miast, uczestnicy wycieczki opowiedzieli o swych wrażeniach przed mikrofonem Polskiego Radia.

Architekt brytyjski Max Lock — na pytanie, co sądzi

o rozmiarach odbudowy w Polsce, odpowiedział:

„Wielkie rozmiary odbudowy w naszym kraju wywarły na mnie głębokie wrażenie. Uważam, że fakt odbudowania Warszawy w tak krótkim czasie jest prawdziwym cudem. Jestem pod silnym wrażeniem tego, co zobaczyłem w Polsce.”

Architekt irański, profesor architektury na Uniwersytecie Teherańskim, Mohsene Foroughi oświadczył przed rozgłoszeniem Polskiego Radia:

„Przybyliśmy z kraju bardzo dalekiego i mamy za sobą długą podróż. Nie żałujemy tego jednak. Wręcz przeciwnie — jesteśmy ogromnie zadowoleni ze wszystkiego cośmy widzieli podczas pobytu w Polsce. Jesteśmy olśnieni pracą architektów i budowniczych Warszawy i Nowej Huty. Podziwiamy wielkie projekty, które zostały przez nich wcielone w życie.”

pującym składzie: 1) Nowak I., Nowak E., Temes i Szokely.

Następne miejsca zajęły: 2) Holandia 4:29, 3) USA 4:30, 4) Dania 4:36,2, 5) Anglia 4:37,3, 6) Szwecja 4:39,0, 7) Niemcy zachodnie 4:40,3, 8) Szwecja 4:44,1.

FINAŁ 100 M GRZBIET MEJCZYŻYN

1) Tyakawa (USA) 1.05,4, rekord olimp., 2) Bozon (Fr.) 1.06,2 3) Taylor (USA) 1.06,4, 4) Stack (USA) 1.07,6, 5) Galvao (Argentyna) 1.07,7, 6) Wardrop (Anglia) 1.07,8.

FINAŁ SKOKÓW Z WIEŻY

1) Lee (USA) 156,28, 2) Capilla (Meksyk) 143,21; 3) Haase (Niemcy zach.) 141,31; 4) Mac Cormack (USA) 138,74, 5) A. Capilla (Meksyk) 136,44, 6) Perea (Meksyk) 128,28, 7) Bakatin (ZSRR) 126,86, 8) Brenner (ZSRR) 126,31.

KOSZYKÓWKA

W meczu finałowym koszykówki o 3 — 4 miejsca, Urugwaj zdobył brązowy medal, zwyciężając Argentynę 68:59 (31:24). Bułgaria zajęła 7 miejsce zwyciężając Francję 58:44 (22:22).

TRZECIE MIEJSCE SZWECJI W PIŁCE NOŻNEJ

W olimpijskim turnieju w piłce nożnej, Szwecja zdobyła brązowy medal zwyciężając Niemcy 2:0 (1:0).

3 WĘGIERKI W FINALE 400 M DOW.

Z półfinałów 400 m dow. zakwalifikowały się do finału m. in. trzy pływaczki węgierskie: Nowak 5.21,3, Gyenge 5.16,2, Schulz (Arg.) 5.22,0, Andersen (Dan.) 5.22,1, Green (USA) 5.13,3 i Hveger (Dan.) 5.19,5.

PLYWANIE WĘGIERKI BIJA REKORD ŚWIATA NA 4×100 M DOW.

W finale sztafet 4×100 m pływaczki węgierskie zdobyły złoty medal, a wynikiem 4.24,4 ustanowiły rekord świata. Sztafeta węgierska wystartowała w nastę-

Na progu drugiego etapu akcji osiedleńczej

Znaczna część pracującego chłopstwa otrzymała pełnowartościowe warsztaty rolne z chwilą przeprowadzenia w 1945 roku parcelacji obszarów majątków i gospodarstw pomieszczeniowych. Mamy jednak w dalszym ciągu na terenie województwa pewną ilość chłopów bezrolnych lub posiadaczy gospodarstw karłowatych — mało produktywnych, którzy z ogromną radością powitali uchwałę Prezydium Rządu z dnia 18 lutego 1952 roku, w sprawie przeprowadzenia w roku bieżącym akcji osiedleńczej. Zrozumeli oni, jakie możliwości otwiera przed nimi partia i Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, stawiając do ich dyspozycji gospodarstwa rolne gotowe do natychmiastowego objęcia, z odremontowanymi budynkami, zapewniając jednocześnie kredyty (przeważnie bezwrotne) na zakup inwentarza żywego i martwego, zagospodarowanie i pierwsze potrzeby.

Już w kilka dni po ogłoszeniu warunków prowadzonej akcji osiedleńczej pierwsze rodziny chłopskie, pozostawiając nieraz na podstawie otrzymanego zezwolenia władz swe karłowate gospodarstwa, kręwnym lub znajomym, wyjechały na koszt państwa na tereny ziem zachodnich, by tam objąć nowe gospodarstwa. W ślad za nimi podążyły w okresie wi-

sennym setki dalszych rodzin chłopskich, osiedlając się na terenach województw: poznańskiego, zielonogórskiego, szczecińskiego, gdańskiego, wrocławskiego i koszalińskiego.

W powiecie Trzcianka (województwo poznańskie) gospodaruje już w świeżo odremontowanych, obszernych budynkach, do których doprowadzona jest elektryczność, położonych w gromadzie Biernatowo, Kazimierz Janicki, zamieszkały uprzednio w Swarzędzu, powiat Poznań, gdzie pracował dorywczo, Ignacy Stepien — przesiedlony z powiatu tureckiego, żyjący dotąd w niedostatku, osiedlił się w gromadzie Sucha Dolna, powiat Szprotawa, województwo zielonogórskie; gdzie jest właścicielem 8-hektarowego gospodarstwa z dobrymi zabudowaniami. O stanie jego zagospodarowania świadczy choćby ilość posiadanej przezeń inwentary: 2 konie, 4 krowy, 2 jałwki, 1 buhaj, 1 knur i 8 świń. Do województwa zielonogórskiego przybył także z gromady Bródno, powiatu tureckiego, Józef Bartocha, który otrzymał 10-hektarowe, zabudowane gospodarstwo. Jego inwentarz warto wymienić: 2 konie, 4 krowy, 2 jałwki i 6 świń.

Podobnych przykładów można by przytoczyć setki. Wszystkie to świadczy o konsekwentnej polityce naszych władz w stosunku do biedoty wiejskiej. Prowadzona akcja osiedleńcza, to jeden ze środków tej polityki. Zrozumiała to najlepiej ta część bezrolnego i małorolnego chłopstwa, która z własnej inicjatywy zgłosiła swoją chęć wyjazdu na tereny osiedleńcze. Trzeba tu niestety zaznaczyć, że nie wszystkie rodziny powiatowcy i rad narodowych i działające na ich terenie or-

ganizacje społeczne podeszły w sposób właściwy do omawianego zagadnienia. Za namową przywiązano do należącego i szczegółowego poinformowania wszystkich zainteresowanych o możliwościach osiedleńczych na ziemiach zachodnich. Wspomniane wyżej fakty samorzutnych wyjazdów chłopów świadczą o pełnym zrozumieniu i zaufaniu do zamierzeń władz, podczas gdy równocześnie stwierdzono, że istnieją gromady, a nawet gminy o warunkach i możliwościach osiedleńczych w ogóle nie poinformowane, względnie poinformowane w sposób bardzo ogólnikowy i niedostateczny.

Te zaniedbania są powodem niewykonania lub bardzo znikomego wykonania planu przez szereg powiatów, jak na przykład: Leszno, gdzie dotąd nie zanotowano żadnych wyników, powiat Koło — 5% wykonania planu rocznego, powiat Turek i Kalisz — niecałe 20% wykonania planu (dane na koniec I półrocza bież. roku).

Masowa akcja informacyjno-werbunkowa wśród bezrolnych i małorolnych chłopów, o to zadania rad narodowych i organizacji społecznych na najbliższy okres — okres poźniowy — kiedy to z pewnością dalsze rzesze chłopskie oglądać się będą za możliwościami polepszenia swego bytu. Państwo Ludowe daje każdemu zainteresowanemu rolnikowi posiadającemu warunki na osiedlenie, prawo bezpłatnego przejazdu do obranego przez niego powiatu na terenach osiedleńczych, w celu obejrzenia przygotowanych tam gospodarstw i dokładnego zapoznania się z nimi.

Nie ukrywamy niedociągnięć, które się zdarzały przede wszystkim w pierwszych tygodniach akcji, kiedy to przyjeżdżający osadnicy czekać musieli kilka dni na ukończenie remontu budynków, czy na przyznanie kredytów. Usterki te spowodowane były okolicznością, że pierwsi osadnicy wyjeżdżali równocześnie z rozprowadzaniem kredytów do oddziałów bankowych i zawiadomień administracyjnych.

Niedomagania te będą, rzecz oczywista, nieaktualne dla wszystkich wyjeżdżających w okresie poźniowym. Aparat zatrudniony przy akcji osiedleńczej zarówno na terenach werbunkowych jak

i osiedleńczych naszego województwa, przystępuje do nowego etapu prac, wzbogacony doświadczeniem pierwszego półrocza.

Przed chętnymi stoją do dyspozycji gotowe do natychmiastowej produkcji gospodarstwa rolne. Osiedleńcy mają także możliwość wstąpić do istniejących już spółdzielni produkcyjnych, unikając w ten sposób trudnego okresu zagospodarowywania się na „wspólnym”, wstępując bowiem do okrzepłego, zagospodarowanego i produkującego zespołu.

Szczegółowe informacje otrzymają zainteresowani w najbliższej powiatowej radzie narodowej — wydział rolnictwa i leśnictwa, które również załatwiają formalności związane z uzyskaniem kredytów i wydają bezpłatne bilety kolejowe na przejazdy osób i przewóz mienia.

Z KRAJU

350 DZIEWCZĄT ROZPOCZNIĘ PRACE W FABRYKACH BUDOWY MASZYN GÓRNICZYCH

W połowie przyszłego miesiąca otwarta zostanie w Piotrowicach koło Katowic pierwsza w Polsce Szkoła Przygotowania Budowy Maszyn Górniczych dla kobiet. Nauka w szkole trwać będzie 6,5 miesiąca. Ładne, nowoczesne budynki szkolne są już przygotowane na przyjęcie 350 uczennic.

PROPOZEC PRZECHODNI ZA REALIZACJĘ ZOBOWIĄZAŃ ZŁOTOWYCH

Międzyrobotniczy Oddział „C”, Zakładów Przemysłu Bawełnianego im. J. Stalina w Łodzi za wspaniałe osiągnięcia w okresie realizacji zobowiązań złotych otrzymał od Zarządu Głównego ZMP „Złotowy Propozec Przechodni”.

PONAD 18 TYS. DZIECI PRZEBYWAŁO NAD MORZEM NA I TURNUSIE KOLONII

W lipcu br. kolonie w woj. gdańskim zgromadziły ponad 18 tys. dzieci. Na koloniach przebywała również szkolna z robotniczych okręgów Śląska, woj. łódzkiego i woj. rzeszowskiego. W 7 punktach wypoczywają dzieci polskie z Francji, Belgii i Austrii.

Nie zapomniano również o młodzieży wiejskiej. Od 25 lipca do Gdańska, Gdyni i Sopotu przybywają 200-osobowe wycieczki ze wsi, organizowane przez zarząd ośrodka TPD w Gdańsku. (m. t.)

W trosce o rozwój hodowli

Uchwała Prezydium Rządu w sprawie nowych warunków kontraktacji nadwyżek trzody chlewnej stanowi dalszy krok naprzód w walce o zaopatrzenie ludności w mięso. Stwarza ona bowiem możliwości szerszego niż dotychczas rozwoju hodowli trzody, ustalając dla rolników nowe, korzystniejsze warunki kontraktacji i tym samym podwyższając opłacalność hodowli.

Pamiętajmy dobrze sytuację, jaka panowała rok temu na rynku mięsnym. Wskutek zbiegu różnorodnych przyczyn, w wyniku ogólnego nienadążania produkcji rolnej za niezmiernie szybko wzrastającym zapotrzebowaniem na artykuły żywnościowe, ze szczególną ostrością wystąpiły trudności mięsne.

Chrońąc ludzi pracy przed kulakom — spekulancjom wyzyskiem rząd wprowadził system obowiązkowych dostaw trzody. Jednocześnie zapewniono pracującym i ich rodzinom stałe i regularne, zaopatrzenie w mięso i przetwory mięsne drogą przydziałów na bony.

Jedyną jednak drogą, wiodącą do całkowitego przełamania trudności mięsnych jest szeroki, wszechstronny rozwój gospodarki hodowlanej. Trzeba więc było stworzyć indywidualnym gospodarstwom chłopskim warunki większej niż dotychczas opłacalności hodowli. Wyrazem troski rządu o rozwój hodowli była uchwała o znacznie niższych cenach dla chłopów niż poprzednio warunkach kontraktacji nadwyżek żywca. Obok wyższej ceny otrzymali wówczas chłopci kontraktujący żywca, znaczne ilości węgla i niezbędne dla hodowców pasze treściwe.

Dzięki obowiązkowym dostawom i nowym warunkom kontraktacji, państwo zapewniło ludziom pracy w miastach przydziały mięsa i tłuszczów na bony, zapewniło stały dopływ mięsa dla zakładów zbiorowego żywienia, stworzyło możliwość sprzedaży mięsa i przetworów mięsnych poza bonami, po komercyjnej cenie.

Ostatnia uchwała Prezydium Rządu w sprawie nowych warunków kontraktacji i nadwyżek trzody chlewnej przynosi drugą z kolei w ciągu roku zmianę warunków kontraktacji nadwyżek, wydatnie zwiększając opłacalność hodowli. Stwarza ona silny bodziec dla rolników w dalszym rozwoju gospodarki hodowlanej.

Niezależnie od podniesienia ceny, jaką państwo płaci dostawcom za kilogram żywca, hodowcy otrzymają w 3 kwartałach br., a więc w okresie, kiedy chłopci nie dysponują jeszcze odpowiednimi zapasami pasz — 2 kg paszy treściwej za każdy kilogram żywca. Ponadto uzyskują oni prawo do nabycia 4 kg węgla za każdy kilogram trzody chlewnej. Za każdego tucznika zakontraktowanego i dostarczo-

nego do końca września br. hodowcy dostaną ponadto jednorazową premię w postaci 4 metrów płótna.

W IV kwartale, kiedy chłopci posiadają będą dostateczne ilości paszy, kontraktujący dostaną za każdy kilogram dostarczonego żywca, 1 kg paszy treściwej. Przydział węgla — pozostaje bez zmiany. Uchwała przewiduje również zwiększoną pomoc hodowlaną za sprzedaż państwu zakontraktowanej ponad dostawy obowiązkowe trzody bekonowej.

Uchwała daje więc specjalne przywileje tym rolnikom, którzy po wywiązaniu się z obowiązkowych dostaw szybko dostarczą państwu zakontraktowane tuczniki. Daje ona podjęcie do szybkiego i szerokiego rozwijania hodowli. Uchwała Prezydium Rządu stwarzając chłopcom-hodowcom wybitnie korzystne warunki sprzedaży nadwyżek — to także poważny cios w spekulację mięsem, to dalszy krok naprzód w walce ze spekulancjami „pośrednictwem” między chłopem a konsumentem miejskim, w walce z podziemiem gospodarczym.

Zdajemy sobie sprawę z tego, że trudności na rynku mięsnym nie mogą być całkowicie zlikwidowane drogą jakiegokolwiek krótkotrwałej akcji. Podniesienie hodowli do tego poziomu, by mogła ona w pełni zaspokoić ciągle rosnące potrzeby społeczeństwa wymaga dłuższego czasu. Ale gdy zwrócimy uwagę, że daleko już odeszliśmy od zeszłorocznego „kryzysu” mięsnego, że lepiej wygląda dziś — w porównaniu z tym tak niedawnym okresem — zaopatrzenie rynku w mięso i tłuszcz, to jasnym się staje, że droga, którą konsekwentnie krocymy, droga ciągłej, wytrwałej walki o rozwój hodowli w Polsce przyniesie nam dalsze, stopniowe polepszenie sytuacji na rynku mięsnym. Pozwoli to w przyszłości przełamać trudności w tej ważnej dziedzinie zaopatrzenia i umożliwi wprowadzenie wolnego handlu nadwyżkami produkcji hodowlanej.

Przedstawiciele związkowców francuskich w Polsce

WARSZAWA (PAP) Dnia 31 lipca br. na zaproszenie Centralnej Rady Związków Zawodowych przybyła do Warszawy 28-osobowa wydelegacja związkowców francuskich, którzy spędzą w Polsce wczasy oraz zapoznają się z naszymi zdobyczami na polu społecznym, gospodarczym i kulturalnym.

Wyrok w procesie szpiegów amerykańskich w NRD

BERLIN (PAP) Agencja ADN podaje, że w Dreźnie zakończył się proces 5 agentów amerykańskiej szpiegowskiej organizacji w Berlinie zachodnim, tzw. „Komitetu wolnych prawników”. Przewód sądowy wykazał, że oskarżeni wykorzystywali swe stanowiska służbowe dla szkolenia budownictwu Niemieckiej Republiki Demokratycznej i prowadzenia szpiegostwa wojskowego. Wszyscy oskarżeni przyznali się do winy.

Sąd skazał oskarżoną Irmgard Time na 13 lat więzienia; oskarżonego Maxa Brauera na 12 lat, Fritza Kuehna 8 lat, Rudolfa Clegerta na 7 lat i Paula Rennera na 5 lat więzienia.

Nadzwyczajne pełnomocnictwa dla rządu Mossadika

MOSKWA (PAP) Agencja Tass donosi z Teheranu, że irański Medżlis zatwierdził ustawę o pełnomocnictwach nadzwyczajnych dla rządu premiera Mossadika na okres 6 miesięcy. Medżlis zatwierdził również rządowy projekt ustawy, przedłużającej stan wojenny w Teheranie do 31 sierpnia.

Rabczowi ręce latały, przyciskał słuchawkę ramieniem. Miot-Fijałkowski czuł się nie lepiej, zdyszany, jak po biegu rzucał urwki zdań: — rozkaz odwrotu... wykonany... nieprzyjacieli dużymi siłami... przez Narew... dywizje odchodzi... ścigane... czołgi... Co ze mną?... Na litość boską, co ze mną?...

Rabcza coś targnęło za ramię. — Rydz wydarł mu słuchawkę, nagle zdeterminowany, zaczął krzyżeć: — generale, to nieporozumienie! Bronić Narwi! Natychmiast! Zatrzymać dywizje, atakować! Słyszysz pan? Na ranę obadzić Narew od Rożanu po Ostroję... Kto podpisał rozkaz? Sprawdź! Niech pan zażąda od Piekarskiego! Sprawdź! Sprawa gardłowa! Słyszysz pan? Słyszysz pan? Generale!...

Rabcz chciał się wtrącić, liczby czołgów podawać, groźbę oskrzydlenia, dzisiejsze rewelacje Ślizowskiego. Ostatnie zdania Rydza sparaliżowały mu szczękę: kto podpisał? Rozjeźrał się półprzytomnie po zadymionym, upalnym pokoju, jakby drzwi szukając do ucieczki, okna do skakania. Przybiegły mu strzępy swojej przeszłej obrony: potwierdziłem tylko, ktoś inny przede mną. Ktoś inny, może Stachiewicz...

Już do Rydza podbiegł, żeby na Stachewicza zwał. Zatrzymał się. Rydz przecieć jeszcze nie wie, kazał sprawdzić u Piekarskiego. Ach, gdyby teraz coś takiego, żeby... Żeby się pogmatwało wszystko, żeby te teckizy, archiwa... Sprawa gardłowa...

Rydz upuścił słuchawkę, stał, wargi gryząc, wzrokiem biegał po podłodze. Jakaś myśl rodziła się w nim nie bez trudu, jakaś decyzja, niełatwa, ciężka, pownie, ale na swój sposób wyzwalająca. Ręce Rabczowi spotniały nagłe: i przez jego głowę śmignęła myśl rozwiązująca te straszliwe hece rozańskie. Nie wiedział tylko jak namyśli Rydza naruszyć w jakim sobie mu podsunął to, co przed chwilą w myślach mu się wyległo.

Dopomógł mu przypadek. Błady plutonowy wyciągnął przed nim rękę ze skreconym jak makaron strzępem depeszy. Kilka słów. Spód Tomaszowa. Od trzynastej.

Rozbita, rozbita trzynasta! O siódmej wieczór nieprzyjacieli zajęli północną część Tomaszowa. Próbowali kontratakować. Nic nie wyszło!

O dziwo! Oczy mu się rozszerzyły, nie od rozpaczy! Sznurek się przetrzął, bryła kamienna leciała na łeb na szyję, na Warszawę, na nich! A on ulgę czuł, podsuwał Rydzowi pasek papieru i bał się tylko, żeby tamten tej ulgi nie dostrzegł.

Bo się gmatwało wszystko, tak jak przed paru minutami zapragnał. Gmatwały się teckizy, rozkazy, podpisy! Teraz, teraz jest pora podsuwać ową kombinację!...

Rydz czytał depeszę raz i drugi. Nie łatwo mu przyszło pewnie wracać od swoich myśli do tej nagłej rzeczywistości. Odkożył ją wreszcie. — Ostatnia? — retorycznie zapytał Rabcz, rękę wsadził do kieszeni, jakby szukając w niej zawieruszonych może pięciogroszów. Zaraz ją wyjął. Pusta była kieszeń.

Jeszcze telefon: armia Poznań. Rabcz wziął słuchawkę: — Panie marszałku, znowu prośba o zezwolenie na zwrot zaczepny na Łódź.

Rydz zerwał się z miejsca, dobiegł do aparatu: — generale, żadnych zwrotów! Zaklinam pana, na Warszawę, na Warszawę, jak najszybciej!...

Rabcz usta wykrzywił: blisko trzysta kilometrów, a Niemcy o sto... Za późno, za późno, na wszystko już za późno. Tylko to zostało! Tyle kłopotów, ogólnych, osobistych. Wszystko razem na tę jedną głowę Rabczowską! Ślizowski Knothem straszny. Nawet Nelly, tyle z tym wyjazdem mu nadokuczała. I na te wszystkie zmartwienia, kleski, nieszcześcia — ten pomysł, jak ocet śledniu złoździ. Wszystko wyleć! Wszystko wymazać! Wszystko przekreślić! Można będzie na nowo... Byleby teraz, z Rydzem się udało...

— Panie marszałku, pora... — przeknął ślinę. Rydz patrzył nań, nie rozumiejąc. — Pora... — znowu zaczął Rabcz, wreszcie jak do wody skacząc, wygarnął wszystko, co miał do powiedzenia. Ewakuacja ludności cywilnej. Wyjazd Naczelnego Dowództwa. Odtworzenie odwodów gdzieś nad Wieprzem i górnym Bugiem. Pociąg, napinał swój intelekt, aby argumentem dodać ile wlezie operacyjnego, strategicznego poluru. Mamił perspektywą powołania nowych piętnastu — dwudziestu dywizji w czasie jesennych roztopów. Nawet o sprzymierzonych się zająknął — akcja od-

ciążająca w Saarze musi dać się tu odczuć. Mówił i drżał: czy dosyć tego wszystkiego napłatał, aby niedostrzeżona przemyślała się ta jego główna racja: kto podpisał? Najważniejsze wysunął na koniec: o siódmej zajęty Tomaszów. Sto kilometrów! Trzy godziny dla czołgów. I po drodze ani batalionu...

Rydz słuchał i znowu tak samo biegało mu spojrzenie po zaśmieconej, betonowej posadzce. Wreszcie przerwał:

— Dobrze — powiedział. Macie rację. — I dodał, w oczy mu nie patrząc, ledwo dosłyszalnie, jakby do siebie samego: — może to i lepiej. — I jeszcze, już całkiem sobie pod nosem mruknął: pora, czy czas, czy coś takiego.

Nie słuchał go Rabcz. Ledwo obcasami stuknął, ledwo się odmeldował. Biegi do siebie, Leszczyńskiego wołał, szukał Ślizowskiego. Ten był pod ręką, też jak wyżej ze smyczy spuszczone, ledwo dosłyszał Rabczowską zgodę — już go nie było, przez ramię tylko krzyknął: biegnę do Umiaśtowskiego.

Rabcz szalał, jego pośpiech jakby rozkręcił cały schron, wyskoczył majorowie z operacyjnego, wiatrem porwane telefonistki zbiegły się do kąta, plutonowi nie wiadomo po co zaczęli zsuwać stoły. Leszczyński biegał za Rabczem i ten mu rzucał: — trzymać się mnie! Zabrać grupę łączności. Póćcieżarówka! Gotowość za kwadrans!

Telefon od Nelly: — tak, tak! — krzyczał. — Wszystko w porządku! Już, już się gotuj! Tak, tak! Za godzinę, najdalej! Tak, tak! Zajądę! Tak jak zawsze, miałas rację, jak zawsze! Doskonale!

Leszczyński czekał przy nim i minę miał tak dziwną, że Rabczowi zrobiło się nieswojo. Na wszelki wypadek coś rozpozgodzone wyrwaniam tej decyzji, na przedce zmarzczył i dorzucił jak mógł grobowo: — ciężka sytuacja! Nie ma rady! Trzymaj się Nelly! Musimy to przezwyciężyć.

Zrozumiała go w lot i też swoje piski radości ucieszyła. Bo rzeczywiście, nie na niedzielną wycieczkę się wybierają!

A przecież, kiedy po godzinie znowu go złapała grupa Narew, gdy słuchał rozpaczonego meldunku o nocnym ataku kawalerii niemieckiej i czołgów, o panice w trzydziestej trzeciej i czterdziestej pierwszej, o ucieczce, o strachu — nie potrafił się już tym przejąć, na odwrot, musiał siebie hamować, żeby nie odpowiadać: tak, tak, w porządku, wszystko się zgadza!

Ordynacja Wyborcza do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Rozdział 1

ZASADY OGÓLNE

Art. 1.

1. Prawo wybierania ma każdy obywatel polski, który w dniu wyborów ukończył 18 lat — bez względu na płeć, przynależność narodową i rasową, wyznanie, wykształcenie, czas zamieszkiwania w obwodzie głosowania, pochodzenie społeczne, zawód i stan majątkowy.

2. Kobiety mają wszystkie prawa wyborcze na równi z mężczyznami.

3. Wojskowi mają wszystkie prawa wyborcze na równi z osobami cywilnymi.

Art. 2.

Nie mają prawa wybierania obywatele:

1) pozbawieni zdolności do czynności prawnych lub w niej ograniczeni z powodu choroby umysłowej,

2) pozbawieni praw publicznych i obywatelskich praw honorowych prawomocnym orzeczeniem sądu, wydanym po dniu 22 lipca 1944 roku, w czasie trwania pozbawienia praw.

Art. 3.

Wybrany może być każdy, komu przysługuje prawo wybierania, jeżeli ukończył lat 21.

Art. 4.

Każdemu wyborcy przysługuje jeden głos.

Art. 5.

Głosować można tylko osobiście.

Rozdział 2

ZARZĄDZENIE WYBORÓW

Art. 6.

1. Wybory zarządza Rada Państwa nie później niż na miesiąc przed upływem kadencji Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Wybory odbywają się w jednym dniu równocześnie w całym państwie.

Art. 7.

1. Uchwała o zarządzeniu wyborów wyznaczy datę wyborów na dzień ustawowo uznany za wolny od pracy, przypadający w ciągu dwóch miesięcy po upływie kadencji Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Uchwała ta oznaczy równocześnie dni, w których upływają terminy przewidziane w niniejszej ustawie (kalendarz wyborczy).

Art. 8.

Uchwałę o zarządzeniu wyborów ogłasza się w „Dzienniku Ustaw”.

Rozdział 3

OKRĘGI WYBORCZE

Art. 9.

1. Posłowie są wybierani w okręgach wyborczych.

2. W każdym okręgu wyborczym wybiera się taką liczbę posłów, jaka odpowiada liczbie mieszkańców okręgu, w stosunku: 1 poseł na 60 000 mieszkańców.

Art. 10.

1. Rada Państwa ustala:

1) Podział obszaru państwa na okręgi wyborcze (liczba, granice, numery);

2) liczbę posłów, jaka ma być wybrana z każdego okręgu, zgodnie z zasadą określoną w art. 9 ust. 2;

3) siedziby okręgowych komisji wyborczych.

2. Uchwałę Rady Państwa (ust. 1) ogłasza się w „Monitorze Polskim” najpóźniej w 55 dniu przed dniem wyborów. Uchwałę podaje się również do wiadomości wyborców przez rozplakatowanie obwieszczeń.

Rozdział 4

OBWODY GŁOSOWANIA

Art. 11.

Dla przeprowadzenia głosowania tworzy się obwody głosowania.

Art. 12.

Obwody głosowania tworzy się wedle następujących zasad:

1) obwód głosowania winien z reguły obejmować 1500—3000 mieszkańców;

2) można tworzyć obwody głosowania dla grup mieszkańców powyżej 300 osób, zamieszkujących w odległości ponad 10 km od ośrodka najbliższego obwodu głosowania;

3) można tworzyć obwody głosowania w szpitalach, sanatoriach i w innych zakładach służby zdrowia oraz w zakładach pomocy społecznej i zakładach inwalidzkich, jeżeli przebywa w nich co najmniej 50 wyborców.

4) pływające w dniu wyborów okręty i statki, na których znajduje się co najmniej 25 wyborców, stanowią obwody głosowania; przynależność takich obwodów głosowania do okręgów wyborczych ustala się wedle macierzystego portu okrętu lub statku;

5) jednostki wojskowe tworzą dla swego składu obwody głosowania wedle stosunku: 50—3000 wyborców na jeden obwód głosowania.

Art. 13.

I. Ilość, granice, numery obwodów głosowania oraz siedziby obwodowych komisji wyborczych ustala:

1) w miastach stanowiących powiaty miejskie — Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej;

2) w dzielnicach większych miast — Prezydium Miejskiej Rady Narodowej (Rady Narodowej m. st. Warszawy i m. Łodzi);

3) w miastach nie stanowiących powiatów miejskich i w gminach — Prezydium Powiatowej Rady Narodowej.

II. Uchwały dotyczące ilości, granic i numerów obwodów głosowania oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych ogłasza się w dziennikach urzędowych właściwych wojewódzkich rad narodowych (Rad Narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi) oraz podaje się do wiadomości wyborców przez rozplakatowanie obwieszczeń — najpóźniej w 50 dniu przed dniem wyborów.

Rozdział 5

KOMISJE WYBORCZE

Art. 14.

Dla przeprowadzenia wyborów powołuje się:

1) Państwową Komisję Wyborczą;

2) okręgowe i obwodowe komisje wyborcze.

Art. 15.

Do zadań Państwowej Komisji Wyborczej należy:

1) nadzór nad ścisłym przestrzeganiem przepisów ordynacji wyborczej przez okręgowe i obwodowe komisje wyborcze;

2) rozpatrywanie skarg na działalność okręgowych komisji wyborczych, a w szczególności na decyzje w przedmiocie nieważności zgłoszenia listy, w całości lub w części;

3) ustalenie i ogłoszenie wyników wyborów;

4) zarejestrowanie wybranych posłów i wydanie im zaświadczeń o wyborze;

5) złożenie Sejmowi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej sprawozdania z wyborów, w trybie ustalonym przez Radę Państwa;

6) przekazanie akt wyborczych Sejmowi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w celu stwierdzenia ważności wyborów.

Art. 16.

Do zadań okręgowej komisji wyborczej należy:

1) nadzór nad ścisłym przestrzeganiem przepisów ordynacji wyborczej przez komisje obwodowe okręgu;

2) rozpatrywanie skarg na działalność obwodowych komisji wyborczych;

3) rozpatrywanie skarg na decyzje prezydiów rad narodowych, wydane wskutek reklamacji w sprawie spisu wyborców;

4) rejestrowanie kandydatów;

5) dostarczenie obwodowym komisjom wyborczym urzędowych kart do głosowania;

6) ustalenie wyników głosowania w okręgu wyborczym i przesłanie ich Państwowej Komisji Wyborczej;

7) przesłanie wszelkich materiałów z przeprowadzonych wyborów prezydium wojewódzkiej (m. st. Warszawy i m. Łodzi) rady narodowej.

Art. 17.

Do zadań obwodowej komisji wyborczej należy:

1) przeprowadzenie głosowania w obwodzie;

2) obliczenie wyników głosowania w obwodzie;

3) przesłanie protokołów głosowania okręgowym komisjom wyborczym tych okręgów, w skład których obwód wchodzi;

4) przesłanie protokołów głosowania wraz z kartami głosowania odpowiednio prezydium miejskiej, dzielnicowej, gminnej rady narodowej.

Art. 18.

1. W skład Państwowej Komisji Wyborczej wchodzi: przewodniczący, dwaj zastępcy przewodniczącego, sekretarz i 12 członków.

2. Państwową Komisję Wyborczą powołuje Rada Państwa.

Art. 19.

1. W skład okręgowych komisji wyborczych wchodzi: przewodniczący, zastępca przewodniczącego, sekretarz oraz 6—8 członków.

2. W skład obwodowych komisji wyborczych wchodzi: przewodniczący, zastępca przewodniczącego, sekretarz oraz 2—6 członków.

3. W obwodach głosowania, liczących poniżej 300 wyborców, wchodzi w skład obwodowej komisji wyborczej: przewodniczący, zastępca przewodniczącego i sekretarz.

4. Okręgowe komisje wyborcze powołuje prezydium wojewódzkiej rady narodowej (Rady Narodowej m. st. Warszawy i m. Łodzi), właściwe ze względu na siedzibę komisji.

5. Obwodowe komisje wyborcze powołuje dla obwodów głosowania położonych w miastach stanowiących powiaty — prezydium miejskiej rady narodowej, a dla obwodów położonych w miastach nie stanowiących powiatów i w gminach — prezydium powiatowej rady narodowej.

Art. 20.

Państwową Komisję Wyborczą oraz okręgowe i obwodowe komisje wyborcze powołuje się spośród wyborców.

Art. 21.

Rada Państwa ustali szczegółowe zasady i tryb powoływania okręgowych i obwodowych komisji wyborczych.

Art. 22.

1. Państwowa Komisja Wyborcza winna być powołana najpóźniej 55 dnia przed dniem wyborów.

2. Okręgowe komisje wyborcze winny być powołane najpóźniej 50 dnia przed dniem wyborów.

3. Obwodowe komisje wyborcze winny być powołane najpóźniej 45 dnia przed terminem wyborów.

Art. 23.

Rada Państwa ustali regulamin prac i wzór pieczęci Państwowej Komisji Wyborczej oraz okręgowych i obwodowych komisji wyborczych, jak również określi obowiązki i uprawnienia przewodniczącego komisji, jego zastępców, sekretarza i członków.

Art. 24.

Pracownikowi, który opuścił pracę w związku z wykonywaniem czynności członka komisji wyborczej, przysługuje od pracodawcy wynagrodzenie za opuszczony czas pracy.

Art. 25.

1. Państwowa Komisja Wyborcza rozwiązuje się z upływem kadencji Sejmu wybranego w wyborach przez nią przeprowadzonych.

2. Okręgowe i obwodowe komisje wyborcze rozwiązuje prezydium rady narodowej, które je powołało, po zakończeniu ich działalności.

Rozdział 6

SPISY WYBORCÓW

Art. 26.

1. Prezydium miejskich, dzielnicowych i gminnych rad narodowych sporządza w trzech egzemplarzach spisy obywateli mających prawo wybierania, a zamieszkałych na terenie danej rady narodowej (spisy wyborców).

2. Sposób sporządzenia spisów wyborców w jednostkach wojskowych ustali Minister Obrony Narodowej za zgodą Prezesa Rady Ministrów.

Art. 27.

1. Spis wyborców układa się w alfabetycznym porządku, oddzielnie dla każdego obwodu głosowania.

2. W spisie wymienia się nazwisko, imię, imię ojca, datę urodzenia i miejsce zamieszkania wyborcy. Spis wyborców podpisuje przewodniczący i sekretarz prezydium rady narodowej.

3. Wzór spisu wyborców ustali Prezes Rady Ministrów.

Art. 28.

Spisy wyborców będą najpóźniej 38 dnia przed dniem wyborów przesłane przewodniczącym obwodowych komisji wyborczych w dwóch egzemplarzach.

Art. 29.

Przewodniczący obwodowych komisji wyborczych najpóźniej 35 dnia przed dniem wyborów wykładają spisy wyborców do publicznego wglądu w lokalach obwodowych komisji wyborczych przez 7 dni po 5 godzin dziennie, w porze dostępnej dla pracujących.

Art. 30.

I. W ciągu 10 dni od wyłożenia spisu wyborców można przez obwodową komisję wyborczą wnieść do prezydium rady narodowej, które sporządziło spis wyborców, ustnie do protokołu lub pisemnie, reklamacje przeciw nieprawidłowości spisu, a w szczególności przeciw pominięciu w nim lub zamieszczeniu określonych osób.

II. Reklamacje rozpatruje prezydium rady narodowej w ciągu 3 dni od daty ich wniesienia.

III. Załatwiając reklamacje, prezydium rady narodowej:

1) uzupełnia spis wyborców, bądź

2) skreśla ze spisu wyborców osobę, której reklamacja dotyczy, zawiadamiając ją o tym, bądź

3) pozostawia reklamacje bez uwzględnienia, zawiadamiając o tym reklamującego.

IV. Od decyzji prezydium rady narodowej nie uwzględniającej reklamacji lub powodującej skreślenie osoby ze spisu wyborców, mogą reklamujący i osoba skreślona ze spisu wyborców wnieść skargę do właściwej okręgowej komisji wyborczej, która w ciągu 3 dni rozpatrzy sprawę i wyda decyzję zawiadamiając o niej skarżącego.

Art. 31.

1. Wyborca zmieniający miejsce pobytu w czasie między ogłoszeniem spisu wyborców a dniem wyborów, będzie wpisany do spisu wyborców i dopuszczony do głosowania w obwodzie swego nowego miejsca pobytu. Uprawnienie to przysługuje wyborcy na podstawie „zaświadczenia o prawie głosowania”, wydanego na jego żądanie przez właściwe prezydium rady narodowej. Wydając „zaświadczenie o prawie głosowania”, prezydium rady narodowej skreśla wyborcę ze spisu wyborców z adnotacją: „wyjechał”.

2. Wzór „zaświadczenia o prawie głosowania” ustali Prezes Rady Ministrów.

Obwodowa komisja wyborcza wpisze do spisu wyborców i dopuści do głosowania osoby wchodzące w skład komisji lub pełniące straż przy komisji, jeżeli osoby te przedstawią zaświadczenie przewodniczącego komisji tego obwodu, w którym są wpisane do spisu wyborców, że nie będą w tym obwodzie głosowały. O wydaniu takiego zaświadczenia przewodniczący czyni adnotację w spisie wyborców.

Rozdział 7

ZGŁASZANIE KANDYDATÓW

Art. 33.

Prawo zgłaszania kandydatów na posłów przysługuje organizacjom politycznym, zawodowym i spółdzielczym, Związkowi Samopomocy Chłopskiej, Związkowi Młodzieży Polskiej, jak również innym masowym organizacjom społecznym ludu pracującego.

Art. 34.

Kandydaci na posłów zgłaszani są w okręgach wyborczych.

Art. 35.

1. Prawo zgłaszania kandydatów na posłów w okręgach wyborczych wykonać mogą zarówno naczelne, jak i terenowe organy wymienionych w art. 33 organizacji.
2. Organizacje wymienione w art. 33 wykonać mogą prawo zgłaszania kandydatów na posłów samodzielnie lub łącznie.

Art. 36.

Organizacje (art. 33) zgłaszają kandydatów zarówno z własnej inicjatywy, jak również spośród osób wysuniętych na zebraniach pracowników w zakładach pracy, na zebraniach gromadzkich, na zebraniach członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, pracowników Państwowych Gospodarstw Rolnych i żołnierzy w jednostkach wojskowych.

Art. 37.

1. Kandydatów zgłasza się do właściwej okręgowej komisji wyborczej przez zgłoszenie listy kandydatów najpóźniej 35 dnia przed dniem wyborów.

2. Listę podpisuje właściwy organ zgłaszającej organizacji (art. 35 ust. 1). Równocześnie ze zgłoszeniem listy podać należy pisemnie adres, na który kierowana ma być korespondencja dla organizacji zgłaszającej listę.

3. Do zgłoszenia należy dołączyć pisemne oświadczenia kandydatów, że zgadzają się kandydować w danym okręgu. Oświadczenia kandydatów mogą też być złożone komisji okręgowej odrębnie, nie później jednak niż 35 dnia przed dniem wyborów.

Art. 38.

1. Można kandydować tylko w jednym okręgu i tylko z jednej listy.

2. Kandydować można w dowolnym okręgu, niezależnie od miejsca zamieszkania.

3. Kandydat nie może wchodzić w skład żadnej komisji wyborczej właściwej dla okręgu, w którym kandyduje, z wyjątkiem Państwowej Komisji Wyborczej.

Art. 39.

Liczba kandydatów na liście nie może przewyższać liczby posłów przypadającej na dany okręg.

Art. 40.

W zgłoszonej liście należy podać nazwisko, imię, wiek, zawód i miejsce zamieszkania każdego kandydata. Nazwiska zgłoszonych winny być oznaczone kolejnymi numerami, poczynając od 1, w porządku pierwszeństwa do otrzymania mandatów.

Art. 41.

1. Równocześnie ze zgłoszeniem kandydatów organizacja zgłosić może na liście również zastępców, w liczbie nie przewyższającej połowy liczby posłów, przypadającej na dany okręg.

2. Postanowienia art. 37 ust. 3, art. 38 i art. 40 stosuje się odpowiednio do zastępców.

Art. 42.

Zgłaszająca organizacja może w pisemnym oświadczeniu, złożonym równocześnie z listą, wskazać oznaczenie (godło) zgłoszonej listy.

Art. 43.

1. Jeżeli zgłoszenie listy nastąpiło zgodnie z przepisami niniejszej ustawy, okręgowa komisja wyborcza zarejestruje listę, sporządzając w dwu egzemplarzach protokół przyjęcia zgłoszenia, z których jeden przesyła niezwłocznie do Państwowej Komisji Wyborczej.

2. Wzór protokołu przyjęcia zgłoszenia listy ustali Rada Państwa.

Art. 44.

1. Przewodniczący okręgowej komisji wyborczej bada, czy zgłoszona lista odpowiada przepisom prawa, a o dostrzeżonych wadach zawiadamia zgłaszającą organizację najpóźniej w dwa dni po zgłoszeniu.

2. Jeżeli wskazane wady nie zostaną usunięte w ciągu dwu dni, okręgowa komisja wyborcza stwierdza nieważność zgłoszenia listy w całości lub co do poszczególnych kandydatów (zastępców). W razie stwierdzenia nieważności zgłoszenia tylko poszczególnych kandydatów (zastępców) listę rejestruje się w zakresie nie dotkniętym nieważnością.

Art. 45.

1. Decyzję okręgowej komisji wyborczej w przedmiocie nieważności zgłoszenia (art. 44 ust. 2) doręcza się niezwłocznie organizacji zgłaszającej listę. Organizacja ta może w ciągu 2 dni zaskarżyć decyzję do Państwowej Komisji Wyborczej.

2. Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej jest ostateczna.

Art. 46.

Okręgowa komisja wyborcza ogłasza dane o zarejestrowanych listach najpóźniej 25 dnia przed dniem wyborów.

KARTY DO GŁOSOWANIA

Art. 47.

Okręgowa komisja wyborcza zarządza wydrukowanie urzędowych kart do głosowania w potrzebnej ilości i rozsyła je obwodowym komisjom wyborczym w takim terminie, aby obwodowe komisje wyborcze otrzymały je najpóźniej 15 dnia przed dniem wyborów. Karty do głosowania winny być opatrzone pieczęcią okręgowej komisji wyborczej.

Art. 48.

1. Kartą do głosowania wymienia nazwiska i imiona kandydatów, a następnie nazwiska i imiona ewentualnych zastępców każdej zarejestrowanej w okręgu listy, w kolejności umieszczenia na tej liście. Jeżeli lista ma oznaczenie (godło) zgłoszone w myśl art. 42, umieszcza się je przed wymienieniem kandydatów i zastępców tej listy.

2. Kolejność umieszczenia list na karcie do głosowania ustala się według kolejności ich zgłoszenia w okręgowej komisji wyborczej. Wielkość i rodzaj czcionek powinny być jednakowe dla wszystkich list.

3. Karta do głosowania zawierać winna odpowiednią rubrykę przeznaczoną dla umieszczenia przez wyborcę znaku wskazującego, na którą z list głosuje, chyba, że w okręgu zarejestrowana jest tylko jedna lista.

4. Wzór karty do głosowania ustali Rada Państwa.

Art. 49.

Karta do głosowania może być zadrukowana tylko po jednej stronie.

Rozdział 9

GŁOSOWANIE

Art. 50.

1. Głosowanie odbywa się w lokalu obwodowej komisji wyborczej bez przerwy między godziną 6 a 22.

2. Głosowanie odbywa się bez względu na ilość list zarejestrowanych w danym okręgu.

Art. 51.

1. Od chwili rozpoczęcia głosowania do chwili ustalenia jego wyników powinni być bez przerwy obecni w lokalu wyborczym przewodniczący obwodowej komisji wyborczej lub jego zastępca i dwaj jej członkowie.

2. W przypadku nieobecności tych osób przewodniczący uzupełni skład komisji przez powołanie osób spośród wyborców.

Art. 52.

1. Przewodniczący obwodowej komisji wyborczej czuwa nad utrzymaniem porządku w czasie głosowania oraz nad zabezpieczeniem tajemnicy głosowania i w tym celu może wydawać odpowiednie zarządzenia porządkowe.

2. Na żądanie przewodniczącego właściwe organy państwowe oddadzą do jego rozporządzenia odpowiednią straż.

3. Agitacja w lokalu wyborczym w czasie głosowania jest wzbroniona.

Art. 53.

1. Przed rozpoczęciem głosowania obwodowa komisja wyborcza bada, czy urna wyborcza jest próżna, czy na miejscu znajdują się spisy wyborców oraz potrzebna ilość kart do głosowania, jak również czy w lokalu komisji umieszczone są osłony zabezpieczające tajemnicę głosowania, po czym komisja zamyka i opieczętowuje urnę wyborczą pieczęcią komisji.

2. Od chwili opieczętowania aż do końca głosowania urny otwierać nie wolno.

Art. 54.

1. Przed oddaniem głosu wyborca okazuje komisji dowód osobisty, a w jego braku legitymację służbową, legitymację związku zawodowego lub inny dokument stwierdzający jego tożsamość.

Wyborca nie posiadający dokumentów tożsamości, uznanych przez komisję za wystarczające, może powołać się na świadectwo dwóch wiarygodnych osób, znanych komisji obwodowej.

2. Decyzja komisji w sprawie tożsamości osoby jest ostateczna.

3. Komisja sprawdza, czy dana osoba figuruje w spisie wyborców lub czy posiada zaświadczenie, o którym mowa w art. 31 albo 32. Następnie wyborca otrzymuje od komisji urzędową kartę do głosowania.

4. Zaświadczenia, o których mowa w ust. 3, komisja zatrzymuje w celu dołączenia do protokołu głosowania.

Art. 55.

1. Po otrzymaniu karty do głosowania wyborca udaje się do pomieszczenia za osłoną, gdzie zaznajamia się z kartą do głosowania.

2. Jeżeli karta do głosowania obejmuje dwie lub więcej list, wyborca umieszcza w przeznaczony do tego rubryce karty do głosowania znak, wskazujący, że głosuje na kandydatów i zastępców określonej listy.

3. Wyborca ma prawo skreślenia poszczególnych kandydatów lub zastępców listy, na którą głosuje.

4. Następnie wyborca podchodzi do urny i w obecności komisji wrzuca do urny kartę do głosowania, złożoną w ten sposób, aby strona zadrukowana nie była widoczna (art. 49).

Art. 56.

Ułomni lub niepiśmienni mogą korzystać przy głosowaniu z pomocy innych osób.

Art. 57.

1. Głosowania przerywać nie wolno. Gdyby wskutek nadzwyczajnych wydarzeń czynności wyborcze były na czas przejściowo uniemożliwione, obwodowa komisja wyborcza może przedłużyć je lub odroczyć do dnia następnego. Zarządzenie o tym powinno być natychmiast przesłane do wiadomości prezydium właściwej ze względu na siedzibę obwodowej komisji wyborczej rady narodowej oraz podane do publicznej wiadomości w sposób przyjęty w danej miejscowości.

2. W razie przerwania głosowania komisja opieczętowuje urnę i oddaje ją do przechowania przewodniczącemu. Po podjęciu głosowania komisja stwierdza protokółarnie, czy pieczęcie pozostały nienaruszone.

USTALENIE WYNIKÓW GŁOSOWANIA
W OBWODZIE I W OKRĘGU

Art. 58.

O godzinie 22 lub wcześniej, z chwilą oddania głosów przez wszystkich wyborców przewodniczący obwodowej komisji wyborczej ogłasza zamknięcie głosowania, po czym komisja przystępuje do ustalania wyników głosowania w obwodzie.

Art. 59.

1. Przewodniczący otwiera urnę wyborczą, po czym liczy znajdujące się w niej karty do głosowania.

2. Jednocześnie ustala się na podstawie spisu wyborców liczbę oddanych głosów.

3. Gdyby liczba kart do głosowania w urnie różniła się od liczby głosujących, komisja podaje w protokole przypuszczalną przyczynę tej niezgodności.

Art. 60.

Po ustaleniu liczby kart do głosowania obwodowa komisja wyborcza przystępuje do obliczania liczby głosów oddanych na kandydatów poszczególnych list.

Art. 61.

1. Głos uważa się za oddany na wszystkich nie skreślonych kandydatów i zastępców listy, na którą wyborca głosował.

2. Jeżeli na karcie do głosowania nie umieszczono znaku przewidzianego w art. 55 ust. 2 albo gdy znak ten umieszczono przy dwu lub więcej listach, głos uważa się za oddany na kandydatów i zastępców tej listy, która wydrukowana jest na karcie jako pierwsza.

Art. 62.

1. Nieważne są karty do głosowania:
1) inne, aniżeli urzędowo ustalone (art. 47);
2) nie opatrzone pieczęcią okręgowej komisji wyborczej;
2. Dopisanie poszczególnych nazwisk nie wpływa na ważność karty.

Art. 63.

1. Obwodowa komisja wyborcza sporządza protokół głosowania;

1. W protokole należy wymienić liczbę:

- 1) uprawnionych do głosowania;
- 2) oddanych głosów;
- 3) głosów nieważnych;
- 4) głosów ważnych;
- 5) głosów ważne oddanych na poszczególnych kandydatów i zastępców.

3. Protokół głosowania sporządza się w dwóch egzemplarzach według wzoru ustalonego przez Radę Państwa.

4. Protokół podpisują wszystkie osoby wchodzące do obwodowej komisji wyborczej, obecne w chwili sporządzenia protokołu.

Art. 64.

1. Przewodniczący obwodowej komisji wyborczej przesyła niezwłocznie jeden egzemplarz protokołu głosowania w opieczętowanej kopercie do okręgowej komisji wyborczej.

2. Karty do głosowania (osobno ważne i nieważne) należy opieczętować pieczęcią komisji i wraz z drugim egzemplarzem protokołu głosowania, zaświadczeniami, o których mowa w art. 31 i 32, oraz spisem wyborców — przesyłać niezwłocznie do prezydium właściwej (miejskiej, dzielnicowej, gminnej) rady narodowej. Prezydium rady narodowej przechowuje te materiały do czasu otrzymania dalszych zarządzeń Rady Państwa.

Art. 65.

Na podstawie protokołów otrzymanych od obwodowych komisji wyborczych okręgowa komisja wyborcza ustala wynik głosowania w okręgu.

Art. 66.

Okręgowa komisja wyborcza sporządza protokół obejmujący dla całego okręgu zestawienie:

- 1) osób uprawnionych do głosowania;
- 2) oddanych głosów;
- 3) głosów nieważnych;
- 4) głosów ważnych;
- 5) głosów ważne oddanych na poszczególnych kandydatów i zastępców.

Art. 67.

1. Protokół (art. 66) sporządza się w dwóch egzemplarzach.

2. Protokół podpisują wszystkie osoby wchodzące do okręgowej komisji wyborczej, obecne w chwili sporządzenia protokołu.

3. Wzór protokołu ustali Rada Państwa.

Art. 68.

1. Przewodniczący okręgowej komisji wyborczej przesyła niezwłocznie jeden egzemplarz protokołu w opieczętowanej kopercie do Państwowej Komisji Wyborczej.

2. Drugi egzemplarz protokołu wraz z protokołami głosowania obwodowych komisji wyborczych i innymi materiałami z przeprowadzonych wyborów — należy niezwłocznie przesyłać do prezydium wojewódzkiej (m. st. Warszawy i m. Łodzi) rady narodowej. Prezydium rady narodowej przechowuje te materiały do czasu otrzymania dalszych zarządzeń Rady Państwa.

Rozdział 11

USTALENIE I OGŁOSZENIE
WYNIKÓW WYBORÓW

Art. 69.

1. Po otrzymaniu protokołów od wszystkich okręgowych komisji wyborczych Państwowa Komisja Wyborcza ustala wyniki wyborów w całym państwie według okręgów wyborczych.

2. Za wybranych uważa się kandydatów, na których w okręgu wyborczym oddano najwięcej ważnych głosów, jeżeli każdy z nich otrzymał więcej niż połowę (bezwzględna większość) ważnych głosów.

Art. 70.

1. Jeżeli z powodu nieuzyskania przez poszczególnych kandydatów bezwzględnej większości ważnych głosów nie wszystkie mandaty danego okręgu zostały obsadzone,

mandaty nieobsadzone przydziela się zastępcom (art. 41) zgłoszonym na tej liście, której kandydaci uzyskali w okręgu największą ilość głosów — według kolejności umieszczenia na liście.

2. Mandat nie może być przydzielony zastępcy, na którego w okręgu oddano mniej niż połowę ważnych głosów.

3. Zastępca może zrzec się pierwszeństwa na rzecz następnego z kolei osoby zgłoszonej na liście. Oświadczenie to winno być zgłoszone Państwowej Komisji Wyborczej najdalej w ciągu trzech dni od doręczenia zawiadomienia o przydzieleniu mandatu.

Art. 71.

Państwowa Komisja Wyborcza ogłasza w „Monitorze Polskim” wyniki wyborów do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej niezwłocznie po ich ustaleniu.

Art. 72.

1. Państwowa Komisja Wyborcza wystawia wybranym posłom zaświadczenie o wyborze według wzoru ustalonego przez Radę Państwa.

2. Państwowa Komisja Wyborcza może upoważnić okręgowe komisje wyborcze do wystawienia zaświadczeń w jej imieniu.

Art. 73.

1. Jeżeli w głosowaniu wzięła udział mniej niż połowa uprawnionych do głosowania w okręgu, Rada Państwa na wniosek Państwowej Komisji Wyborczej ogłasza w ciągu dwóch tygodni od daty pierwszych wyborów zarządzenie o przeprowadzeniu ponownych wyborów w okręgu.

2. To samo dotyczy przypadku, jeżeli nikt z kandydatów w okręgu wyborczym nie uzyskał bezwzględnej większości ważnych głosów.

3. Ponowne wybory odbywają się w trybie przewidzianym niniejszą ustawą, na podstawie spisów wyborców sporządzonych dla pierwszych wyborów.

Rozdział 12

WAŻNOŚĆ WYBORÓW

Art. 74.

1. Wybory unieważnia się, jeżeli dopuszczono się przy nich przestępstw przeciw głosowaniu w sprawach publicznych lub naruszenia istotnych przepisów niniejszej ustawy, a przestępstwa te lub naruszenia przepisów mogły wywrzeć istotny wpływ na wynik wyborów.

2. Wybory unieważnia się w tym okręgu lub obwodzie, w którym powstała przyczyna nieważności.

Art. 75.

O ważności wyborów rozstrzyga Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w trybie ustalonym uchwałą Sejmu.

Art. 76.

Unieważniając wybory Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej unieważnia mandaty pochodzące z tych wyborów, a Rada Państwa zarządza w granicach unieważnienia ponowne wybory lub podjęcie niektórych czynności wyborczych, wskazując czynność, od której należy ponownie postępować wyborczo.

Rozdział 13

WYGAŚNIĘCIE MANDATU POSŁA I OBSADZENIE MANDATU W CIĄGU KADENCJI SEJMU

Art. 77.

I. Wygaśnięcie mandatu posła następuje wskutek:

- 1) śmierci,
- 2) zrzeczenia się mandatu,

3) utraty prawa wybieralności,

4) odwołania posła przez wyborców.

II. Tryb odwołania posła przez wyborców określa odrębna ustawa.

III. Wygaśnięcie mandatu stwierdza Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 78.

W razie wygaśnięcia mandatu posła (art. 77) Państwowa Komisja Wyborcza zarządza wstąpienie na jego miejsce zastępcy z danej listy (art. 41), według kolejności umieszczenia na liście, jeżeli nie stracił on wybieralności. Postanowienie art. 70 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 79.

Zastępca może zrzec się pierwszeństwa na rzecz następnej z kolei osoby. Oświadczenie o ustąpieniu pierwszeństwa winno być zgłoszone Państwowej Komisji Wyborczej najdalej w ciągu 7 dni od doręczenia zastępcy zawiadomienia o stwierdzonym wygaśnięciu mandatu.

Rozdział 14

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Art. 80.

Koszty związane z wyborami pokrywa się z budżetu państwa.

Art. 81.

Pisma w sprawach wyborczych wolne są od opłat skarbowych.

Art. 82.

1. Członkowie komisji wyborczych otrzymują zwrot kosztów podróży, jeżeli mieszkają poza miejscem urzędowania komisji.

2. Wysokość kosztów podróży oraz zasady ich pokrywania i wypłaty ustali Prezes Rady Ministrów.

Art. 83.

Uprawnienia Ministra Obrony Narodowej, o których mowa w art. 26 ust. 2, przysługują w stosunku do wojsk wewnętrznych Ministrowi Bezpieczeństwa Publicznego.

Art. 84.

Kto dopuszcza się przestępstw przeciwko głosowaniu w sprawach publicznych, podlega karom przewidzianym w kodeksie karnym.

Art. 85.

1. Postanowienia niniejszej ustawy o zakresie działania Rady Państwa odnoszą się odpowiednio do Rady Państwa, działającej na podstawie ustawy konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. i art. 3 przepisów wprowadzających Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Terminy zarządzenia i przeprowadzenia wyborów do pierwszego Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej określa art. 7 przepisów wprowadzających Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 86.

Wykonanie ustawy porucza się Radzie Państwa, Prezesowi Rady Ministrów, ministrom: obrony narodowej, bezpieczeństwa publicznego, finansów i sprawiedliwości.

Art. 87.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ze sportu

Szósty dzień tenisowych mistrzostw Polski

W 6 dniu tenisowych mistrzostw Polski rozgrywano ćwierćfinały w grach pojedynczych i podwójnych. Dużą sensacją było wyeliminowanie z turnieju pary Radzio-Kwiątek przez młodych tenisistów Kramera-Tomaszewskiego, którzy zwyciężyli po zaciętej pięciosetowej walce 5:7, 0:6, 6:4, 6:4, 7:5. Zarówno Radzio jak i Kwiątek wykazali duży spadek formy i nieregularność.

Zwycięzcy ćwierćfinałów kwalifikują się w grach pojedynczych od razu do rozgrywek finałowych, gdzie czterej zawodnicy rozgrywać będą spotkanie o pierwsze miejsce (każdy z każdym) o wejście do finału. Emocjonującą walkę stoczyli Olejniszyn z Licisem. Zwyciężył Olejniszyn 5:7, 6:2, 8:6, 1:6, 7:5.

W drugiej ćwiartce Radzio wywalczył sobie miejsce w rozgrywkach finałowych, wygrywając z Tłoczyńskim 6:8, 6:3, 6:3, 6:1.

Ostatecznie w finale gry pojedynczej mężczyzn grać będą: Olejniszyn, Radzio, Buchalik i Niestroj.

Ćwierćfinałowe walki w grach podwójnych przyniosły

następujące rezultaty: Olejniszyn, Trechciński — Olejniszyn, Piotrowski 6:1, 6:4, 4:6, 6:3; Tomaszewski, Kramer — Buchalik, Jarek 2:6, 6:3, 6:1, 6:1; Niestroj, Kowalczewski — Bratek, Słusarz 6:4, 4:6, 6:2, 8:6; Jędrzejowska, Popławska — Ryczkówna, Licisówna 6:0, 6:2, 6:0.

W półfinale gry pojedynczej kobiet Jędrzejowska odniosła łatwe zwycięstwo nad Andrutową 6:2, 6:1.

Na zakończenie 6 dnia rozrywek odbyła się pierwsza gra finałowa między Radziem a Buchalikiem. Pierwsze dwa sety wygrał Buchalik 7:5, 6:3, trzeci natomiast Radzio, po czym z powodu zapadających ciemności grę przerwano.

SZERMIERKA

SUKCES WĘGRÓW W SZABLII

W olimpijskim turnieju w szabli w konkurencji indywidualnej piękny sukces odniósł szermierz węgierski Kovacs zdobył złoty medal — 8 zwycięstw, Gevertsh srebrny medal — 7 zwycięstw, a Berozelli brązowy medal — 5 zwycięstw.

PIŁKA WODNA

Do finału olimpijskiego turnieju w piłce wodnej zakwalifikowały się: Węgry, Jugosławia, Włochy i USA. Jugosławia weszła do finału po wygraniu powtórnego spotkania z Holandią 2:1. Poprzedni mecz unieważniono po rozpatrzeniu protestu Jugosławii o złym sędziowaniu Belga, Delahaye.

O miejsca 5 — 8 walczy ZSRR, Holandia, Belgia i Hiszpania.

W piątek rozpoczęły się pierwsze spotkania finałowe. W meczach o miejsca od 1 — 4 Węgry pokonały mistrza Olimpiady w 1948 roku, Włochy 2:2 (2:2), a Jugosławia zwyciężyła USA 2:2. W meczach o miejsca od 5 — 8 ZSRR pokonał Hiszpanię 4:3 (2:2).

100 m — 10.2

Podczas zawodów lekkoatletycznych w Oslo, mistrz olimpijski z Helsingu w biegu na 100 m — Remigiano (USA) wyrównał rekord świata na tym dystansie, uzyskując czas 10.2.

Toczono: Zakłady Graficzne im. Marcina Kasprzaka, Przedsiębiorstwo Państwowe, Poznań, ul. Wawrzyniaka 39

K-3-19726

Teatry

POLSKI — g. 18.30

„Balladyna”

NOWY — g. 19

„Król i aktor”

Kina

APOLLO — g. 11 „Dziś o wpół do jedena-

stej; g. 14, 16, 18 i 20

„Grzesznicy bez winy”

BAŁTYK — g. 10 i 12

„Salawat, wódz Basz

kirów”; g. 15.30, 18

i 20.30 „Pod niebem

Sycylii”

MUZA — g. 10 i 12 —

„Pełną parą”; g. 14.30

16.30, 18.30 i 20.30 —

„Dziewczęta z baletu”

RIALTO — g. 10 —

„Dziewczyna u źródła”;

g. 12 i 14 program

składany dla najmłodszych; godz.

15.30, 18 i 20.30 —

„Mażeństwo aktor-

ki”

WARTA — g. 10 i 12 —

„Konfrontacja”; g.

14 i 16 — „Dzielnicy

Gajczy”; g. 18 i 20 —

„Zasadzka”

LETNIE — g. 10 i 11.30

„Słoń i mrówka”; g.

14, 16, 18 i 20 „Ślub

z przeszkodami”

PIAST — g. 16, 18 i 20

„Sumienie”

PUSZCZYKOWO — g.

16, 18 i 20 — „Zew

morza”

CYRK nr 6 — g. 15.30,

19.30

FOTOPLASTIKON —

g. 10-22 — „Wyspy

Sundajskie”

CO — GDZIE — KIEDY

Wystawy

Świetlica art.-plasty-

ków — 27 Grudnia 4

„Wystawa krajoobra-

zów” — K. Józwiaka

Radio

Program II

fala Poznania 249 m

Wiadomości:

6, 7, 8, 10, 17, 21, 23.50

Koncerty:

6.10, 7.05 — od melo-

dii do melodii, 8.20

popularna, 9 — kon-

certy brandenbur-

skie J. S. Bacha, 9.45

wieś tańczy i śpiewa,

10.50, 12.15 — symfo-

niczny, 13.25, 14.10,

17.20, 21.30 — muzy-

ki klasycznej. 23.10

orkiestry i solistów

Audyeje inne:

8.55 (P) — aktualno-

ści, 9.50 — dla dzieci

10.05 — skrzynka o-

gólna PR, 10.20 dla

młodzieży pt. „5:0

dla młodości” 11.10

poezja i muzyka, —

11.40 — skrzynka

Wszechniczy Radio-

wej, 11.52 (P) „Spraw-

wa jest prosta” 12.04

przegląd czasopism,

13.15 „Nowości tech-

niczne i naukowe”,

14 (P) — skrzynka

ogólna Rozgłośni Po-

znańskiej, 14.15 (P) —

niedziela na wsi, 15

śpiewamy pieśni i

piosenki, 15.15 — dla

RIALTO — g. 15.30, 18

i 20.30 „Mażeństwo

aktorki”

WARTA — g. 14 i 16

„Dzielnicy Gajczy”, g.

18 i 20 — „Zasadzka”

LETNIE — g. 16, 18 i

20 — „Ślub z prze-

szkodami”

PIAST — g. 18 i 20 —

„Sumienie”

PUSZCZYKOWO — g.

20 — „Zew morza”

CYRK nr 6 — g. 19.30

FOTOPLASTIKON —

g. 10-22 — „Wyspy

Sundajskie”

Radio

Program II

fala Poznania 249 m

Wiadomości:

5.05, 6.30, 7.55, 12.04

14, 17, 18.50 (P) 21.

23.50

Koncerty:

5.22 — poranny, 6.50

muzyka rozrywkowa

8, 12.15 — muzyka

rozrywkowa, 12.45 —

na swojską nutę, —

14.15, 14.30 — kon-

cert solistów, —

15.10 — marsze wy-

cięzkowe, 16 — po-

пулярny, 16.35 (P) —

operowy, 17.15, 18 —

klasyczne utwory

fortepianowe, 18.30

węgierskie utwory

popularno-rozrywko-

we, 19.05 (P) — ro-

syjska muzyka balet-

owa, 20, 21.30, 21.55

M. Dargomyzki —

„Kamienny gość”, o-

pera

Teatry

POLSKI — g. 18.30

„Balladyna”

NOWY — g. 19 „Król

i aktor”

Kyrcyna — Teatr Ob-

jazdowy z Gniezna:

„Godzieli litości”

Ślupca — Teatr Ko-

media Muzyczna —

„Rodzinka”

Kina

APOLLO — g. 16, 18.15

i 20.30 — „Grzeszni-

cy bez winy”

BAŁTYK — g. 15.30, 18

i 20.30 — „Pod nie-

bem Sycylii”

MUZA — g. 16, 18.15

i 20.30 „Wielkie na-

dzieje”

Pracownicy poszukiwani

MONTERÓW SAMOCHODOWYCH na silniki i podwozia przyjmujemy zaraz. Zgłoszenia: KRAJOWA SPÓŁDZIELNIA TRANSPORTOWO-KOMUNIKACYJNA W POZNANIU, UL. NIEDZIAŁKOWSKIEGO 25. K1696

PRACOWNIKA SAMODZIELNEGO DO SPRAW PODATKOWYCH poszukuje natchmiast PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWE PRZEMYSŁOWE, Oferty Głos Wielkopolski dla K1705.

OGŁOSZENIA DROBNE

Wolne posady

Uczeń ślusarski potrzebny.

Topolski — Ślusarnia Poz-

nań, Gwardii Ludowej 46 —

(dawniej Wierzbiciele). 11365g

Samodzielna gospodyni po-

trzebna, pod Poznań, em. Wa-

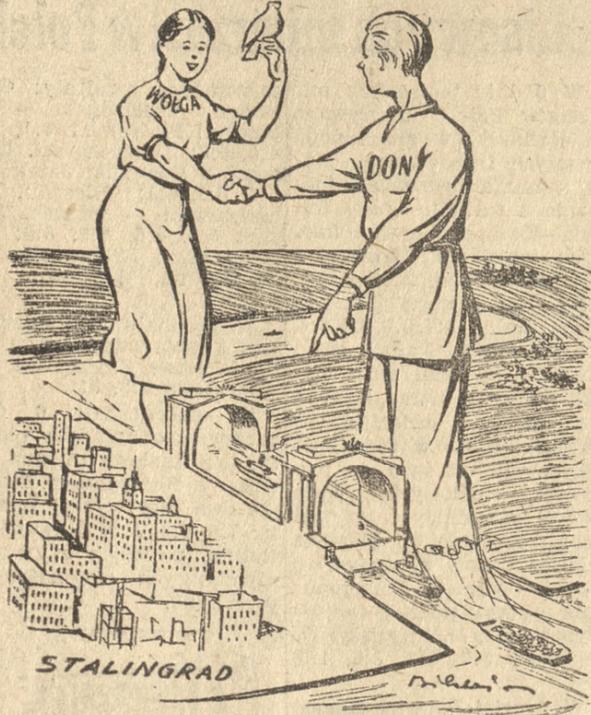
runki dobre. Zgłoszenia Poz-

nań Grottera 14 m. 6 od

19-21, z wyjątkiem nie-

</

Kanał żeglowny Im. Lenina, pierwsza wielka budowa komunizmu, to świadectwo pokojowej pracy ZSRR i troski tego państwa o czło- wieka, którego siłę i wolę przeciwstawiono sku- tecznie żywiołowym siłom przyrody. (Z prasy)

— A teraz, złączeni na zawsze razem, naprzód jedynie słuszną i prostą drogą w służbie postępowej ludzkości!

Zug

Rozmówki poznańskie

Panie, czy to w tamtą stronę do Pedetu? Bo ja jestem przyjezdna ze Swarzędza.

— W tamtą.
— A widzi pani!
— Nic nie widzę.
— Przed chwilą mi pokazywali, że w tą.
— Bo w tą też.
— Jak to? i w tą i w tą?
— Zależy. W tę stronę jest Pedet taki jak symfonia Schuberta.

— To znaczy jaki?
— To znaczy bardzo ładny i nie dokończony.

— E, to ja tamtędy przechodziłam. Takie sklepy na parterze, prawda, a wszystkie okna na piętrach pozabijane deskami, tak?

— Nie. To o czym pani mówi, to jest Pedet dokończony. Nie dokończony jest w tamtej stronie. Okna niczym nie pozabijane, w ogóle nie ma okien ani drzwi. Ale za to są dobre widoki.

— Widoki? na co?
— Na to, że go ukończą. Razem z poznańskim ratuszem...

— Ratusz widziałam, owszem, ale mi się wcale nie podobał. Taki stary, ciężki, czarny, wygląda jak wiliusowy zamek.

— Pani widziała nowy ratusz. Stary ratusz jest gdzieś indziej. Poznań go łatwo, bo od dwu lat pokryty drewnianymi rusztowaniami.

— Wiem, wiem, to jest tutaj, w połowie drogi między Opera i kawiarnią W-Z.

— Nie. Tam jest uniwersytet.
— Pan mnie cyganin. Uniwersytet widziałam już kilka razy. Stoł nad torem kolejowym. Widać jak się jedzie ze Swarzędza.

— Owszem, to też uniwersytet. Za rusztowaniami jest wydział medyczny. A nad torami inne wydziały.

— A wydział kwaterunkowy jest tam?

— Kwaterunek był koło Ogrodu Zoologicznego. Ale go prze nieśli.

— To i Zoolog macie?
— Tak. Wszystkich zwierząt po parze. Jak w arce Noego. Tylko bazantów trochę więcej, chociaż to ptak rzadki: na wy- marciu.

— A wydry są?
— Oj pani, moglibyśmy jeszcze eksportować do Swarzędza!

— Przyjemne miasteczko ten Poznań.

— Jak nasz Poznań miasteczko, to jany Swarzędz co? przysiółek!

— Ale tramwaje to u was przepiękne. pół godziny trzeba czekać na przystanku.

— Komu się spieszy jedzić dwójka.

— To dwójka jedź! szybciej?
— Jak to od razu widać że pani ze Swarzędza! Dwójka to para pedatów.

— Ech, pan to lubi się orzeź- wiać. Jak można przedzielić się na piechotę niż tramwajem?

— Nie wierzy pani? To niech pani wsiądzie na Górzynie w czwórke i jedzie na Debiec. Czterdzieści minut jazdy. A na piechotę ogródkami, dietnością!

— Niemożliwe.

— No to niech pani pojedzie z grunwaldzkiej Gospody Targo wej do domu na Łazarz. Jeszcze pani będzie czekała koło Balty ku na przesiadkę, a ja per pedes już w tym czasie będę w cacie nogi moczył w wemborku.

— Ale za to jak się komu spie- szy macie taksówki.

— Nie mamy. Jak się spieszy, to nie mamy.

— Znowu pan się drażni! Prze- cież widzę pełno taksówek na mieście.

— Bo pogoda i siódma godzi- na. Pół Poznania już śpi. Ale niech tylko zacznie padać — bę- dzie pani czekać na taksówkę jak na bilet do Opery.

— To do Opery trudno się do- stać? A tak chciałam iść na ten „Bunt strażaków”. Podobno śliczna rzecz, pouczająca.

— Owszem. Melodie łatwo wpadają w ucho. Kiedy słuchasz pierwszy raz, zdaje ci się, że znasz je od dziecka... Czekaj pani, moja piątka już nadjeżdża!

— Przed chwilą też jechała piątka, czemu pan nie wsiadł do tamtej?

— Wyższa filozofia! Piątka chodzą po dwie, parami. Wszy- scy się pchają do pierwszej. Ja chwilę czekam i jadę w drugiej, pustej, jak basza! Do widzenia pani.

— A do widzenia, do widzenia! Ale też dziwy w tym Poznaniu, no, no!

Janusz Księski

Wywrotowa broszura

Czarnooki urzędnik portowej komory celnej w małym miasteczku hiszpańskim był w nieładzie kłopotliwym. Z niezdecydo- wana miną przewracał kartki trzymanej w ręku niewielkiej książeczki. W miarę jak pogłę- biał studia nad jej treścią, na twarzy jego pojawiało się co raz to większe zakłopotanie. Jeszcze raz spojrzął na tytuł.

— „Deklaracja praw człowie- ka” — odczytał półgłosem. — Hmm... Deklaracja praw czło- wieka... praw człowieka — mru- czał. Wydawszy policzki spoj- rzał na adres zwrotny. „Depart- ament praw człowieka. UNES- CO. New-York, USA” — odczy- tał. — Unesco? Hej! Friderico — zwrócił się do kolegi. — Nie wiesz przypadkiem co to jest Unesco?

— Zdaje się, że jakaś organi- zacja, czy też firma.

— To i ja wiem, że nie pro- szek do pieczenia ciasta. Eee, diabli nadali. Ide po szefa, niech i on trochę ruszy mózgowicę. Po chwili książeczkę oglądaj kierownik komory. Decyzja zapa- dła już po przereczeniu kilku kartek. Krótka i treściwa:

— Skonfiskować! Zagroza bez- pieczeństwu państwa!

— Kiedy to nadane w USA.

— Z USA mówisz? — Z kolei na twarzy kierownika pojawiło się zakłopotanie. — Unesco? więc to nie komunistyczna organiza- cja? Ale ten tytuł: „Deklaracja praw człowieka”. To pachnie w każdym razie wywrotowo. Hm... Wysłali chyba przez omyłkę. Tak, na pewno omylili się.

— Więc jak? Skonfiskować?

— Nie można. Obraża się! Co tu robić? Broszura wyraźnie komunistyczna...

— Wiem — krzyknął czarno- oki — najlepiej zwrócimy im. Niech sami zobaczą co za bibułę przysłali do wolnej, demokra- tycznej Hiszpanii.

— Tak będzie najlepiej — zakonkludował kierownik. — Deklaracja praw człowieka. No, no, czegoż to im się zachciewa! A swoją drogą za taką pomyłkę wartaloby dla jasniejszego poj- mowania spraw przewietrzyć winnych w jakimś oboziku...

— Po co nastawiasz teraz bu- dzik? Przecież mamy urlop.

— Żeby sąsiedzi myśleli, że mamy telefon.

— Co za śliczne bliźniaczki! A jakie do siebie podobne! Zwłaszcza ten!

Pan X dostał przydział na wczasy pracownicze do Zakop- nego. Przedtem jednak skiero- wano go do lekarza. Doktor bada gruntownie i wreszcie pyta:

— Na co umarł pański ojciec?

— Nie pamiętam dokładnie — odpowiada pan X — w każdym razie nie poważnego...

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

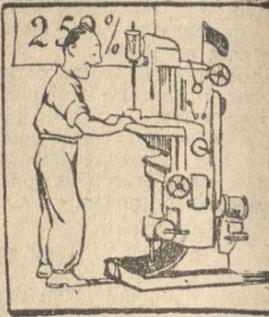
— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

— Jakie mają być? — odpo- wiada Franek — najedzone!

Zawiodła...

nie zawiodła

Nonparel

BAJECZKA

Kocham cię... — urwał, gdyż mało brakowało a byłby spadł z galezi.

Słońce nikięło za lasem, rzuca- jąc ukośne promienie na czerwo- ne dachy stacyjki. Wieczór, cie- pły wieczór niósł z sobą upaja- jący zapach kwiatów. W powie- trzu bzykały uroczyste muszki.

— Dobrze, dobrze — pisała przekrzywiając dziobek. — Wie- rzę ci, choć wiem jacy wy jesteście; z jednej gałązki na drugą. Ale, powiedz najdroższy, gdzie zamieszkamy?

— Och, jedyna! Ogrom mej miłości stworzy uroczyste zacisze.

— Urząd Kwaterunkowy na- razie zamknięty. Malują biura. Ale zapewniono mnie, że jak tylko dostarczą brakujący 47 za- łącznik, wtedy natychmiast sprawa nabierze urzędowego biegu i...

— Kochasz mnie, a jesteś nai- wniutki jak kanarek. Nie! Mie- szkanie musimy zdobyć w spo- sób realny. Poczekaj...

I zamyśliła się. On patrzył na nią z uwielbieniem. Serce było, kwiaty pachniały.

— Mieszkanie musi być przede wszystkim zacisze.

— O taki! — przytaknął skwa- pliwie.

— Spokojne.

— Rzecz jasna!

— Takie, by ludzie nie prze- szkadzali...

— ...w realizowaniu naszych snów — zakończył rozpromienio- ny. — Wiesz jedyna, mam coś takiego! Mam wspaniałe, wymar-zone, zacisze miejsce, gdzie ludzie wcale nie zagląдают!

I jednym ruchem zsunął się z galezi na... skrzynkę pocztową. Zwykłą, czerwoną skrzynkę, ta- ką, do której wrzuca się listy i kartki pocztowe.

Ona podążyła w jego ślady.

No i uwilił w niej gniazdko małżeńskie. Kochali się bardzo. On jej znosił najsmakowitsze przysmaki: chrupkiego komara, tłustą muszkę, smakowitą okru- szyną buleczki. Po pewnym cza- sie ani za krótkim, ani za dłu- gim, przysłali na świat dzieci.

Były takie śmieszne, aleopierzo- ne, piszące, miały cienie dzióbki wściekle pragnące pokarmu. Pan sikora i pani sikorka (nie wiem czy powiedzia- tem, że o tych miłych ptaś- kach mowa w tej bajeczce) czuli się zupełnie szczęśliwi. W skryn- ce pocztowej było rzeczywiście spokojnie i zaciszenie. Nikt jej nie otwierał, uroku miodowych tygodni nie zakłócały przyzmi- ene ludzkie sprawy...

Tutaj właściwie bajeczka się kończy. Trzeba tylko dodać, że nie jest ona zmyślona. Wszystko to działo się na dworcu kolejow- ym w Klenicy, na linii Sule- chów—Leszno Wlkp., w czerwcu 1952 roku. Dziwiacie się? Ha! Rzeczywistość jakże często pięk- na wydaje się bajką.

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Zwłaszcza, gdy się pracuje w klenickim urzędzie pocztowym...

Pomysłowy zawodnik

Jaski

WIELKIE PRANIE

Poniekóremu Czytelnikowi

Tę prośbę ma autor do Ciebie: nie szukaj tu innych, lecz — siebie!

Plotkarzowi

Nie tak podziemny strumień zdołał drążyć skałę, jak ty plotka, oszczerstwem — wszystko co wspaniałe. Niestrudzenie płwasz na to, co wkrąg zbiera chwałę, by uczynić je brzydkim, podłym, jak ty małym. „Świat — mówisz — to przedpokój piekła”. Owszem — z perspektywy kreta...

Lubianemu

Tu żarek, tam uśmiezek, przymilne spojrzenie, nikomu nie przykre, lecz dobrego też nie — tanie środki, a tyle wkrąg sympatii za to! Dyplomata? Gdzie tam! — dyplomato!

Zarozumiałej

Wiesz, żeś ładna i wokoło niepokój budzisz, więc wyniośle